

TEKI ŹRÓDŁOWE

Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego
w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Odział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Podczas prac edytorskich ujednoliciliśmy pisownię, w tym znaki interpunkcyjne. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwiać odbiór dokumentu.

1981, styczeń 8 Teleks nr 12

*AP Legnica, KW PZPR, sygn. 747
maszynopis*

W dniu dzisiejszym odbyło się posiedzenie Sekretariatu KW z udziałem I sekretarzy instancji miejskich i miejsko-gminnych oraz kierowników wydziałów i referatów KW. Jednym z tematów było omówienie aktualnej sytuacji społeczno-politycznej w województwie. Ożywioną dyskusję wywołało zagadnienie wolnych sobót, a szczególnie decyzje i stanowisko w sprawie wolnej soboty w dniu 10 bm. W wypowiedziach stwierdzano: „czy szczebel centralny musi doprowadzać do napięcia, gdy chodzi np. o wolne soboty i kartki na mięso”. Aktyw uważa, że w okresie tzw. „pozornego spokoju” rząd mógł doprowadzić do końca rozmowy z Krajową Komisją Porozumiewawczą „Solidarność” i uzgodnić wspólne stanowisko w obu wymienionych kwestiach. Notuje się pytania „czy z powodu tak błahych spraw musi dojść do konfrontacji”, „czy zawsze aktyw partyjny musi być nośnikiem decyzji nie cieszących się poparciem większości załóg”. Aktyw wyraża również zaniepokojenie przedłużającymi się pracami nad ustawami o związkach zawodowych, samorządzie robotniczym i przedsiębiorstwach oraz brakiem informacji na ten temat, podczas gdy komórki NSZZ „Solidarność” już dawno posiadają projekt ustawy o związkach zawodowych opracowany przez Krajową Komisję Porozumiewawczą.

Uczestniczący w posiedzeniu Sekretariatu KW I sekretarze instancji miejskich poinformowali, że koła zakładowe „Solidarność” otrzymały dyrektywy z KKP dotyczące wolnej soboty 10 bm. oraz zastosowania środków i metod w tym dniu. W związku z tym członków partii bulwersuje fakt braku jednoznacznego stanowiska rządu w sprawie wolnych sobót. Mówiono również o tym, że telewizyjne wystąpienie tow. Jagielskiego w dniu 7 bm. nie zostało przyjęte jako wiążąca decyzja ale jako głos w dyskusji. Nie zostało ono odebrane pozytywnie, gdyż w dalszym ciągu brak jednoznacznej decyzji, na którą oczekuje aktyw partyjny. Towarzysze stwierdzają, że „w ważnych sprawach występuje drugi garnitur centralny”, a „premier chyba bez większego rozeznania za dużo powiedział – na posiedzeniu Sejmu w sprawie wolnych sobót”. Wśród załóg pracowniczych coraz powszechniejsze są głosy, że „KC i rząd nie w pełni realizują podpisane porozumienia”, co powoduje duży upór i nacisk społeczeństwa na natychmiastową realizację porozumień.

Aktualna sytuacja wymaga, by aktyw był wśród ludzi i aktyw to czyni, ale żeby można było dyskutować z kolektywami pracowniczymi i partyjnymi towarzysze ci muszą mieć pewne i konkretne informacje, by nie powtórzyła się sytuacja, kiedy mówiliśmy, że sobota 3 stycznia br. jest dniem pracy, a w dniu 31 grudnia w godzinach wieczornych podana została informacja o wolnej sobocie. W związku z tym towarzysze stwierdzają, iż „w dalszym

ciągu niepotrzebnie wystawia się na szwank decyzjami centralnymi dobre imię aktywu”. Z goryczą mówiono o tym, że aktyw naszego województwa dopiero w dniu dzisiejszym tj. 8.01. dowiedział się o propozycjach kartkowego rozdziału masy mięsnej i tłuszczu, a radio Wolna Europa już dawno podało od kiedy i jak będzie wyglądał ten system. Podkreślano: „my dyskutujemy na temat wolnych sobót a Radio Londyn już podało do wiadomości, że KKP «Solidarność» na swym posiedzeniu uchwaliła, że członków ich organizacji obowiązuje 5-dniowy tydzień i 8-godzinny dzień pracy”.

Na terenie woj. legnickiego administracja zakładów pracy, przy udziale organizacji polityczno-społecznych prowadzi rozmowy z załogami, których celem jest zorganizowanie pracy w dniu 10 bm., [~~a szczególnie w zakładach produkujących na potrzeby rynku~~]. Rozmowy takie prowadzi również aktyw z członkami PZPR, by dobrowolnie podjęli pracę w dniu 10 bm. tam, gdzie jest to możliwe ze względów surowcowo-energetycznych oraz gdzie wytwarzana jest produkcja rynkowa. Wojewodę Legnickiego zobowiązano, by poprzez kierowniczy aparat gospodarczy oraz włączenie działaczy wszystkich organizacji społecznych podjął działania na rzecz przystąpienia załóg do pracy w najbliższą sobotę. Pracownicy przemysłu rolno-spożywczego przejawiają chęć pracy w wolne soboty pod warunkiem uregulowania spraw płacowych. Jednocześnie informujemy, że zgodnie z wcześniejszymi oświadczeniami, jak i treścią ostatniego telexu podpisanego przez tow. Obodowskiego, a skierowanego do Wojewody Legnickiego kopalnie miedzi pracują na zasadzie ustaleń dotyczących węgla. Zachodzi więc obawa, że jeżeli nie będą pracowali górnicy, do pracy w soboty nie przystąpią także ich żony zatrudnione w przemyśle lekkim.

Na dzisiejszym posiedzeniu Sekretariatu KW stwierdzono, iż aktyw województwa legnickiego domaga się zajęcia przez rząd jednoznacznego stanowiska w sprawie wolnych sobót i podania go do publicznej wiadomości poprzez środki masowego przekazu.

W dyskusji krytycznie ustosunkowano się do wystąpienia tow. Kisiela na ostatniej konferencji prasowej. Podkreślano, że już kilkakrotnie poruszył on temat ewentualnego bezrobocia w naszym kraju, ale nie przedstawił go do końca, gdyż jak sam stwierdził „nie wie jak to będzie wyglądało i jak zostanie wprowadzone”. Mówiono również o tym, że w niektórych rejonach woj. legnickiego działacze NSZZ „Solidarność” prowadzą działania wśród rolników specjalistów oraz rolników osiągających wysoką produkcję rolną. Działania te mają na celu ograniczenie lub zatrzymanie dostaw płodów dla państwa po to, by zmusić władze centralne do zarejestrowania „Solidarności” wiejskiej.

[W dniu dzisiejszym do KW nadesłano tekst uchwały podjętej na naradzie sekretarzy OOP Huty Miedzi „Legnica” z prośbą o jej natychmiastowe przekazanie do KC PZPR.

A oto treść uchwały:

„Hutnicza organizacja partyjna z troską i niepokojem obserwuje działalność władz państwowych i Związków Zawodowych w sprawie wolnych sobót. Uważamy, że Rząd PRL winien natychmiast przeprowadzić wiążące rozmowy ze Związkami Zawodowymi i podjąć decyzje, które byłyby obowiązujące dla ogółu społeczeństwa.

Uważamy, że wyniki obecnych działań powinny być ogłoszone najpóźniej do piątku tj. 9 stycznia br. a w nich ostatecznie wyjaśniona sprawa sobót 10 i 24 stycznia 1981 roku.]

Sekretarz KW PZPR

[podpis odręczny, tekst nieczytelny]

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom I
Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Ewa Danilewicz

Publikacja w ramach projektu: „Karnawał wolności”, czy walka o szacunek i godność. Zagłębie Miedziowe w okresie „pierwszej Solidarności”, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023